

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Hat hónapra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100 szög 1 frt 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítottatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléséért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

A korcsmai hitel.

III.

Az iszákosság elterjedésének főbb előmozdítóit gyanánt szerepelnek: a spiritusz kicsinyben való árulásával foglalkozó s mult számunkban már érintett, magukat kereskedőknek jegyzett üzérkedő szatócsok, — és a saját bortermésüket palaezokban való árulás örve alatt vett borokkal csempészkedő, ugynevezett butellások, — regáléjoggal nem bíró, titkos korcsmárosok, valamint az öntermesztette anyagokból kicsinyben szeszt főző pálinka-árusok.

Ezekon kívül vannak még nálunk, különösen megyénk felső részében oly vállalkozók, kik eljárásaikkal az iszákosságnak tárt kapuval szolgálnak. Oly vállalkozók ezek, hol a munkások s napszamosok nem naponként, hanem csak bizonyos hosszabb időközökben (10—20 nap mulva) — fizettetnek, addig a végzett munkáról s annak béréről kiadott cédulákkal láttatván el. A munkások, természetesen megtakarított tőkével nem rendelkezvén, hitelre szorúlnak s ezt a hitelt rendszeren ott veszik igénybe, ahol élelmi, de különösen ital-cikkeket, pálinka — nyerhető, s ahol munka-céduláik készséges elfogadásra találhatnak. A jó üzérkedők nem is késnek ezek elfogadásával s bőségben ellátják a munkásokat élelmi és spiritusz-cikkeikkel, kivált — ami nem ritkaság — ha a munkát-adóval szolidaritásban állanak. Hogy ebben az éllemezési- és pénz-operációban a jókora busás kamat a számításból ki nem marad: ki merné azt rossz néven venni annak a jó üzérkedőnek, ki a hitelt szorulókat a bajból kimentette s életüket föntartotta?!

Hogy az 1883. évi XXV. törvényezikk megalkottatott és kihirdettetett, némelyek a fönt elősoroltak közül azon hitben vannak, hogy a törvénynek a korcsmai hitelre vonatkozó intézkedései rájuk nem alkalmazhatók.

Megéhet ugyan, hogy titkos csempészkedő eljárásuk itt-ott a törvény intézkedéseit kijátszhatja, azonban annak szigora egyaránt terjed ki rájuk, ép úgy, mint a többi, nyilvános korcsmárosokra.

A hivatolt törvény ugyanis világosan rendel: „hogy a vendéglőkben, korcsmákban és más italmérési helyiségekben — ideértve azon kereskedéseket is, melyek a szeszese italoknak kicsinybeni eladására joggal bírnak“. S tovább: „Ezen szakasz rendelkezései azokkal szemben is alkalmazandók, kik a szeszese italok kicsinybeni eladását jogosultság nélkül általában gyakorolják; de emellett őket illetőleg az eddigi eljárás és büntetés is érvényben marad“.

Ehhez kommentár sem kívántatik, hogy lássa mindenki: mit s hogyan kell tennie.

Mindazáltal, hogy az uzorának és iszákosságnak káros hatásai minél inkább eltávolíttatassanak, leginkább oly rendszabályoknak behozatalát véljük szükségesnek, melyek által ezen titkos italmérési helyiségekben, azok tulajdonosai, vagy megbizottjaihoz lehessen férni, azok eljárását ellenőrizni s velők törvény értelmében minél könnyebben elbánni.

Mert hiszen — mint már említők — az uzoráról szóló, eddigi törvényes intézkedéseink is eléggé szigorúak voltak; az iszákosságról pedig, a kihágásokról szóló büntető törvénykönyv szintén már szigorúan intézkedik, midőn a 85. §

mondja: „aki mást korcsmában, vendéglőben, utczán, vagy más nyilvános helyen szándékosan lerészegit; továbbá: akik szeszese italok eladásával iparszerűleg foglalkoznak, és ezek megbizottjai, ha a részegnek, noha ezen állapotát tudják, még szeszese italt adnak, — ö t v e n f o r i n t i g terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

A pénzbüntetés s z á z forintig emelhető, ha a kihágás a tizennegyedik évet még be nem töltött, kiskorú ellen követetett el“.

Mindezen rendelkezések mellett sem az uzorát, sem az iszákosságot nem láttuk eltűnni, vagy kevesbedni; még pedig, véleményünk szerint azért nem, mivel a titkos eljárás, utakhoz nem férhettünk. Erre szükséges a rendszabály.

Mindezek — igaz — megterhelő intézkedések s rendszabályok, melyek a bünt s annak elkövetőit sújthatják, de javítást magukban nem foglalnak. Pedig, hogy a baj kellőleg orvosolthassék: azt alapjaiban, gyökereiben kell orvoslás alá venni; s erre csak az erkölcsös nevelés, a társadalomnak buzgó érdeklődése és oly óvintézkedések, melyek a bűn elkövetésétől és a bűnreszolgáló alkalomtól távoltarthatják az illetőket, képesek.

S azért a megye közönsége által az iszákosság meggátlására hozandó rendszabályok megalkotására s véleményezésére kiküldött bizottság munkájátát sovárogra várjuk.

Iparosoknak készülő ifjaink figyelmébe.

Leendő iparosaink szakszerű kiképzése érdekében tudomásul közöljük a fővárosi középipartanoda igazgatóságának ez évi jelentéséből a fontosabb részeit.

A budapesti állami középipartanoda célja és feladata, hogy építőmestereket, építőpallérokat, a gépekkel és a munka megosztásával dolgozó —, az u. n. tömegtermelő iparágak számára pedig elsőmunkásokat, művezetőket és kiváltkép oly szakembereket képezzen, akik kisebb ipartelepeknek, gyáraknak, önálló vezetőivé is lehessenek.

Ezekhez képest ez intézet az országban létező ipartelepek gyorsabb fejlődését és a hazai azon fontosabb iparágak átalakítását, fokozatos kifejlését akarja előmozdítani, sőt ezeket nagy részben gyáriparágakká átváltoztatni, melyek mai alakjukban mint kis iparok, a külföldi hasonló iparágakkal többé nem versenyezhetnek, ellenkezőleg mindinkább tért vesztenek.

Ez intézet műmunkásokat, műiparosokat nem nevel; de némely iparágak természete szerint a tanulóknak a műipari érzéket is föl fogja kelteni és kifejleszteni annyira, hogy iparáguk művésziesítése is törekvésök célja legyen s ez irányban — ha mások segélyével is — bizonyos öntudattal működhessenek.

Az intézetbeli oktatás elméleti és gyakorlati. Az utóbbit illetőleg az intézet tanmühelyében a tanítás a kézi ügyesség gyakorlására szoritkozik, azonban a bevézett mechanikai ügyesség megadása helyett csak az elméletben kifejtett elvek alkalmazására, a szemléltetésre és a főbb műveletmódok lényegének áttekintésére van a tanítás főtökintettel.

A tanítás fősulya az egyes iparágak elméleti ismertetésére fektetettik, mialatt az értendő, hogy: az egyes iparágak céljaira használt nyers anyagok természete, a gyártásmódok lényege, továbbá a használt különböző műtárgyak, készülékek és gépek szerkezete és helyes alkalmazása, végre a gyártmányok alkotása és rendeltetése oly behatóan tárgyalatik, hogy ennek alapján és segélyével a tanulók az illető munkák és iparágak mekkanikai és gépészeti részét, műveletei módjait és szerkezetét — tanulmányaikhoz és hivatásuk körükhöz mérten — tudományos alapon ismerjék meg s ez iskolából minél több motívumot vigyenek a gyakorlatba arra nézve, hogy mily anyagból, mily módokon, mily eszközökkel, miket lehet előállítani és gyártani.

De, mivel ily magasabb hatáskörhöz való rendszeres szakképzettséget az intézet csak azon egyéneknek adhat, kik, koruknál fogva még az elméleti tárgyak iránt is fogékonyak s kik a kiszabott hároméves tanfolyam alatt idejüket egészen az iskolai tanulmányoknak szentelhetik: megkivántatik, hogy az intézetbe lépők kellő elméleti előkészültséggel, emellett valamelyes műhelyi gyakorlattal bíró, 14—15 éves ifjak legyenek.

Előhaladott koru és oly egyéneknek, kik gyakorlati foglalkozásukat meg nem szakíthatják, az intézet rendkívüli tanfolyamokkal csak arra nyújthat alkalmat, hogy szakismereteik egyes hézagát pótolgathassák.

Az intézet öt különböző szakasportja mellett az 1883—84. tanévben életbe lép a faipari szakasport is.

A faipari szakosztálynak megnyitásával — amelyben első sorban az épület- és butorasztalesság, az esztalgályosság és a kocsigyártás fog taníttatni — az intézetnek hat szakosztálya, u. m.: az építészeti, gépészeti, két vegyészeti, a fém-vasipari és a faipari lesz működésben: s így a szövetség kivételével föllesznek karolva mindazon gyári és fontosabb kézmű-iparágak, amelyek az országban ez idő szerint nagyobb mérvben fűzetnek.

Az intézet tanulói a f. évben megnyerték az egyévi önkéntesség kedvezményét is.

Ezerent azon tanulók, kik valamelyik középiskola négy alsó osztályának sikeres bevézése után lépnek az állami közép-ipartanodába, ennek bizonyítványa alapján jogosítva vannak az egyévi önkéntességre.

A beiratások szeptemberhó 1-én kezdődtek és 14 napig tartottak; 15-én megkezdettek az előadások s a műhelyi és laboratóriumi gyakorlat is.

A mult tanévi tanulók közül visszajött 61, fölvételre jelentkezett 68 tanuló, akik közül 27 bizonyítvány, 25 pedig vizsgálat alapján vétetett föl. — A fölvételi vizsgálat ilymértü kiterjesztésének az az oka, mert a fölvételi szabályzat azon pontja is, hogy jó osztályzatu bizonyítvánnyal bíró tanulók léphetnek az intézetbe — mind szigorubbán vétetik.

Az első félévi vizsgálatok júniushó 25—30., a második félévi pedig júniushó 14—21-ik napjain tartattak. a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi, s a földmívelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumok, a budapesti kereskedelemi és iparkamara, az országos iparegylet, az izraelita kézmű- és földművesegylet képviselőinek jelenlétében.

Az intézet számára alapított ösztöndíjak — amelyekre ezen tanuló-elem annyira utalva van — hála az ipariügy iránt mindinkább fokozódó érdeklődésnek és áldozatkészségnek, ez évben is szépen gyarapodtak. Az alapítók és az ösztöndíjösszegek következők:

A budapesti kereskedelemi és iparkamra évi 1000 forint, a nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 860, a nagym. földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 500 forint, az izr. kézmű- és földművesegylet 540 frt, Sopron városa 300 frt, Temesvár 250 frt, Kecskemét 200 frt, Győr frt, 150 frtos ösztöndíj. Eger 100 frt, Hevesmegye 200 frt, Nyitra-, Sopron-, Temes és Vesprémmegye 100—100 frt. a „Régi Hírek“ ez. szabadkőmives-páholy három évre 100 frt, végre a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság 100 frt.

Ez ösztöndíjak összege 4850 frtot tesz; ebből a jelen tanévben 24 tanuló segélyezésére 2785 frt használtatott föl.

A szabadon maradt ösztöndíjak — amelyek részben a tanév folyamán alapítottak és amelyekre a föltételeknek megfelelő tanulók nem pályáztak, következők: Temesvár, Kecskemét, Győr és Eger város, továbbá Heves- Sopron- és Temesmegye ösztöndíja.

Ezen és a megürült ösztöndíjakra a jelen tanév végén pályázat lesz hirdetve.

A földm., ipar- s keresk. miniszterium a „Gépkezelők és fűtők tanfolyamát“ ebben a tanévben szélesebb alapokra fektette az által, hogy a tananyagot a stabil-gőzgépek és kazánok tárgyalásával kibővítette s a tanfolyam tartamát három hónapról hat hónapra kiterjesztette. Ennek öröndetes következménye volt, hogy a tanulók száma megkétszereződött és hogy a szaktanítás intenzivebb s eredményesebb lett, aminek bizonyítéka, hogy a tanfolyamot végzett hallgatók mindnyájan le tudták tenni a gépkezelői vizsgálatot; közülök fűtő nem vált.

Ezen tanfolyam céljára a földm., ipar- s kereskedelemügyi miniszterium háromszáz kereszt-buzát is

szereztetett be, hogy a tanulók annak kiesésénél magukat a cséplés különböző műveleteiben is gyakorolhassák: ily módon a tanítás a képzelhető leggyakorlatibbá tétetett.

A földm., ipar-keresked. miniszterium kedvezményezéséből megnyitott e tanévben a „Malomipari tanfolyam” is, amelyben a különböző gőzmalmokban elhelyezett gyakorlók két nap — hétfőn és szombat — elméleti oktatásban részesültek.

E tanfolyam eredménye azonban, ami annak látogatottságát, a tanulók előképzettségét és tanúsított előmenetelét illeti, nem hasonlítható össze az előbbi tanfolyammal, dacára azon tömeges jelentkezésnek, amely e tanfolyam megnyitásánál nyilvánult, midőn a nyolcz fizetéses gyakorlók állomásra 90 egyén pályázott.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a pályázók legnagyobb részét nem az ipari pályára való komoly hajlam és munkakedv, hanem a könnyűnek remélt ekzsztencia nyerhetőségének vágya vezette, de e vágy a kezdet nehézségének leküzdésénél tetté nem fokozódott.

E példa tanulságosan jellemzi, hogy hazánkban minő elem vállalkozik még ez idő szerint a szakoktatás igénybe vételével az ipari pályára.

A lefolyt tanév alatt vizsgálatra jelentkezett 52 stabil-gőzgép- és 244 lokomobilkezelő, továbbá 58 stabil-kazán, és 114 lokomobil-fűtő; így azokkal együtt — akik a tanfolyamot végezték — összesen 638 egyén vizsgáltatott meg.

Azon tanítványok, akik a múlt tanév végén először léptek ki az intézetből a gyakorlatba, alkalmazóiknak megelégedésre működnek, s munkájával már most is mindegyik megkeres annyit, amiből tisztességesen megélhet.

Az iskolai év szeptemberhó 15-ik napján kezdődik s a következő év júniushava 30-án végződik. A tanulók beírása szeptemberhó 1. napjától 14 kéig tart. Az intézetbe rendes tanulóknál főlvetetnek: a) azok, kik az iparos tanulók számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatú bizonyítványuk van; b) kik a polgári iskola, gymnasium, vagy reál iskola négy első osztályából jó sikere bizonyítványt nyertek; c) ipaross gédek és mindazok, kik az a) vagy b) pontban kívánt készütségüket főlveteli vizsgálat után bizonyítják.

Általában megkivántatik, hogy a belépni kívánó növendék az általa választandó szakcsoportbeli iparágban vagy előre már gyakorlatot szerzett legyen, vagy az első évi tanfolyam bevégeztével kiadott kéthavi szünidő alatt gyakorlatot szerezzen.

A főlveteli feltételeknek különben megfelelő s már a gyakorlatban működött tanulók a nem gyakorlatlott főlött előnyben részesülnek.

A tanítás díjmentes. A tanfolyam 3 évre terjed. Mindegyik év két félévi tanfolyamra oszlik. A tanulni valók közösek és szaktanulmányiak.

A közös tanulni valókat minden tanuló köteles kivétel nélkül hallgatni és megtanulni.

A közös tanulni valókra oly iparos-tanulók is beírathatják magukat, kik foglalatosságuknál fogva a három szakcsoport egyikéhez sem tartozhatnak; az ilyenek rendes tanulóknak tekintetnek ugyan, azonban bizonyítványt csak a közös tanulni valókból nyerhetnek.

A szaktanfolyamokat kiki hajlama szerint szabadon választhatja, azonban az ily tanuló az általa kiválasztott szakcsoport tárgyainak hallgatására és tanulására egyaránt köteleztetik.

Barsvármegye közigazg. bizottságának ülése.

Barsvármegye közig. bizottsága f. hó 12-én ülést tartott, melynek főbb tárgyai a következők voltak:

Tárca.

Tárca-levél.

Ar.-Maróth, július 12.

Gyűlésünk volt, nem ugyan megyei bizottsági, hanem megyei jegyző-egyleti gyűlésünk. Az egyletnek negyven s egynehány tagjából huszonhatan voltak jelen, mit valóban keveselünk, mikor oly fontos ügy, mint a nyugdíj ügye, tétetik napirendre. Igaz, hogy fogas egy kérdés az, miszerint négyszáz forintos fizetéssel bíró egyének — e nehéz napokban, mikor az egész fizetés a meghalásra sok, a megélhetésre kevés, — mi módon hozzák össze a nyugdíj-alapra szükséges összeget? Kétkedhetik mindenki e tanácskozmánynak s kerés-l; de másrésztől: néma gyermeknek az anyja sem érti szavát; ha a jegyzők nem moznognak, bizony hiába várják, hogy valaki érdekükben tegyen főlszólalást mozgalmat; tehát uraim, sorakozni kell mindnyajunknak!

A törvény ugyan rendel, hogy az elaggott jegyzők, özvegyeik és árváik érdekében a törvényhatóság segély-és nyugdíj-pénztárak főlállítása által szabályrendeletileg tartozik intézkedni.

Hirtelenben nem jut ugyan eszembe, hogy melyik törvény mondja ezt, de, hogy mondja, az bizonyos. — Hogy nem tudom, ne esodalkozzék azon, szerkesztő ur, hisz az ember feje nem káptalan, aztán napjainkban — istennek hála! — annyi a törvény, hogy könnyen válogatni lehet benne. Törvényt hoz ugyanis az országgyűlés, törvényt ad ki a kormány, törvényt ad ki Leórády Ráth s a t., utjabban pedig közigazgatási törvényeket ad ki Bonis István, még pedig vaskos kötetekben. Azt szeretném ugyan tudni, hogy vajjon az igazság kiszolgáltatására szolgáló törvények nem esnek-e a közigazgatási tisztviselők, különösen a jegy-

I. Rendőri ügyek. Az élet- és vagyonbiztonság kifogástalannak mondható, a tüzesetek ritkulnak, amennyiben csak Rendvén fordult elő egy kisebb-szerű tüzeset; — véletlen haláleset előfordult egy, Magosparton, — hol is Lenes Tamás ottani lakos agyagásás alkalmával, földbeomlás következtében, rögtön halállal kimúlt.

II. Az állategészségügy általában kedvező; Majthéyi Rudolf és Albert bisztricsényi föld-birtokosoknak még májushóban takonykór-gyanusnak konstataált loállománya a múlt hó végével is zárvizsgálat alatt maradt. — A szükséges óvintézkedések szabályszerű módon foganatosítottak.

III. Közmunka-váltás. A múlt hó folyamán a megyei pénztárba befizetett: 1880. évi közm.-váltás 13 f. 50 kr., 1882. évi közm.-v. 264 f. 81 kr., 1883. évi közm.-v. 3115 f. 52 kr., 1877. évi bírság 1 f. 30 kr., s f. hó 1-ével hátra ékban maradt: 1877. évi bírság 111 f. 59 kr., 1879. évi bírság 30 f. 75 kr., 1880. évi bírs. 91 f. 38 kr., 1881. évi bírság 70 f. 80 kr., 1882. évi bírság 30 f. 15 kr., 1879. évi váltás 154 f. 16 kr., 1880. évi váltás 547 forint 39 kr., 1881. évi váltás 971 f. 03 kr., 1882. évi váltás 3072 f. 48 kr., 1883. évi váltás 35.656 f. 21 kr., összesen 40.735 f. 84 kr., mely összegnek a legközelebb jövőben leendő behajtására, az illetékes közegek szigoruan utasítva lettek.

IV. Honvédelmi ügyek. A f. évi ujonozásról főlulvizsgálatra kijelölt hadkötelesek főlulvizsgálata a rendkívüli s egyes főlulvizsgáló-bizottság által f. évi júliushó 3-án, Aranyos-Maróthon eszközöltetett. Hét sorozó járásból főlulvizsgálatra kijelöltetett 128 hadköteles, ezekből meg nem jelent és pedig: a garami sorozó járásból 3, a kistapolcsányi s. járásból 2, a verebélyi s. járásból 1, a lévai s. járásból 1, összesen 7 hadköteles; az előállított 121 hadkötelessől, hadi szolgálatra alkalmasnak találatott és besoroztatott: a sorhad részére 8, a honvédség részére vélemény-különbség következtében 5 hadköteles.

Különfélék.

— Adakozás. A lévai nőegylet által Stefáni a koronaherezegő Ófenségek átnyújtandó albuma elkészítési költségeihez Ipolyi Stummer Augustina urhölgy 2 forintot küldött be szerkesztőségünkhöz, mely összeget illetékes helyére átszolgáltatunk. E célra begyűlt összeg: 69 f.

— Tüzesetek. F. hó 10-én, az esti órákban keletkezett s jégesővel is jelentkezett, viharos zápor alkalmával, a lecsapott villám Kis-Kér községben három házat hamvasztott el. — Ugyancsak nagy tüzesetekről értesítnek bennünket Nagy-Ólvedről (Esztergom.), hol a napokban két izben pusztított tüzvész csaknem az egész községet tette semmivé. Az első tűz június 25-én, délután ütött ki, mely alkalommal 77 lakóház, melléképületeivel a lángok martaléka lett. — Utóbb, július 5-én ismét tűz támadt s így leégett a község másik része is. Az első alkalommal — mint levelezőnk írja — lakadalmi, szokásos pisztolylövésekből támadt a tűz; másodizben pedig szándékos gyújtogatást gyanítanak. Különös, hogy mindezek után a hivatalos vizsgálat még ekkor sem ejtetett meg.

— A gépközlelők és fűtők részére állított budapesti állami középipartanodában az 188 $\frac{1}{2}$ évi tanfolyamot végezték között Bars megyéből két ifju lett a vizsgálatokon képesítve. Egyik Halász (ezelőtt Letko) János, velkapolai születésű, vasesztergályos, ki a talpazatos (stabi) gőzgép kezelésére III. rendű jó osztályzattal — s a lokomobil és cséplőgép kezelésére II.

zök hatáskörébe, mikor a jegyző egy személyben, egy-magában: kishíró, öregbíró, egész bíró, kézbesítő, végrehajtó, adókövető, adószedő, tanköteles gyermekeket regisztráló, hadköteleseket nyilvántartó, községi, bírósági elintéző, itéletmondó, utesináló, kataszterjáró, tűzoltó, rendőr, bakter s a t.! Es mennyi főllebbvalója van!; öregbíró, egész bíró, adószedő, községi képviselő-testület, a falu közönsége, segéd-szolgabíró, egész szolgabíró, járásbíró, gyámhatóság, alispán, közigazg. bizottság központi választmány, megye-gyűlés, tanfelügyelő, közigazgási előadó, főmérnök, honvéd-és sorhadbeli katonai parancsnok, és fortissimus vir adófelügyelő és annak minden tagja és ága. Na, ennyi kivatal és főnök között, — melyeket csak úgy hirtelenében adhattam elő — ha a szegény jegyző feje nem öszül meg rövid idő alatt, örök ifjusággal s örök étellel kell bírnia.

Rendelkezett ugyan eddig is a törvény, de azért még sines nyugdíj! Na, de hiszen mindezekért lehet kárpótlást négyszáz forint fizetésén főlul azon édes megnyugvásban, hogy a közélet minden mozzanata kezein megy keresztül, amennyiben a törvények egyedüli végrehajtója ő. Ne mondja tehát senki, még ha Bonis István közigazgatási törvényeinek valamennyiét is bemagolta, hogy ezentul már nincs mit tanulnia, mert a jegyző napjainkban az, ami hajdan a pap volt, hogy holtig tanul.

Tehát összejöttek a jegyzők és tanácskoztak. Miről? A nyugdíjról. Bizony, fontos téma és nevezetes probléma: négyszáz forintból, amelyet sok helyen nem is kaphatni meg annak idejében, négy-ötszáz forint nyugdíjat megalapítani. Négy-ötszázat mondok, mert, mint már megjegyzém, ennyi egy műveltebb személynek ellátására a minimum, még faluhelyen is. Hát a többieknek, kik családjához tartoznak: mi marad?

rendű jó osztályzattal képesítettett. Másiknak a neve Máté András, vámos ladányi születésű, lakatos, ki a lokomobil kezelésére jó osztályzattal képesítettett. — Őszintén ohajtjuk, hogy megyénk iparos ifjai kövessék főtlemített szorgalmas társaik példáját s törekedjenek a honi ipar terén minél nagyobb szakügyességet szerezni, melynek elsajátítására a fővárosi közép ipartanoda kellő módot és alkalmat nyújt. Ez iskoláról lapunk más rovatában van téve részletesebb említés.

— A lévai állami tanítóképzésében e hó 1-én nyitattott meg a magyarnyelvi póttanfolyam, Csitári Gernandz Károly kir. tanfelügyelő elnökefe alatt. Már az első napokban 75 tanító jelentkezett e tanfolyamra; kik Szabó Lajos igazgató vezetés alatt, 3 csoportra osztva, vezettetnek. A tót tanítókat Szabó Lajos képezdéli igazgató, — a haladókat Holló Sándor képezdéli tanár, — a németeket pedig Halassy Kálmán képezdéli tanár tanítja. A tanfolyamon tanítóok is vesznek részt.

— Pályázat a honvéd hadapródok tanfolyamára. A Ludovica-Akadémium „tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam” állítatik fől, ahová pályázhatnak a 14. évet már betöltött, de a 16-ikat még el nem ért oly ifjak, kik a 4 reál, vagy gym. osztályt elvégezték, a főlveteli vizsgálatot a (klasz. nyelvek kivételével) sikerrel kiállni képesek. A tanfolyam négy évre terjed s célja: a katonáskodást a magyar ifjak számára életpályává tenni, hogy a növendékek csapatbizottságokká leendő előléptetésre alkalmasak legyenek és hogy a kiválóbb tehetségűek a később bekövetkező vezérkari s egyéb szolgálathoz szükséges főlőbb kiképzés alapját már az akademiában megszerezzék. A tanfolyam magyar, a pályázók is csak a magyar korona területeinek szülöttei lehetnek. Egy-egy évfolyamra főlvetetik 60 növendék, és pedig: a jelenlegi első évre főlvetetik 10 kinstári ingyenes, 10 kinstári fél- és 10 egész fizetéses és 30 magánalapítványt élvező növendék. A kinstári helyek, egy ingyenes kivételével, pályázat útján, az alapítványos helyek, az erre jogosult felek bemutatása folytán adományoztatnak. Egész évi, teljes ellátásért 600 f. fizetés kívántatik, a főlzetésdíj pedig 300 f. A négy évi tanfolyamot végezt alapítványi, vagy díjmentes növendékek fólavatasuk napjától kezdődő 10 évi, — a fél-díjmentesek 7 évi, — és a teljes díjt fizetők 3 évi, tetteges szolgálathoz kötelesek teljesíteni a honvédségnél. A tanfolyamra leendő főlvetelésért a folyamodványok bélyegzve, f. évi aug. hó 20-ig a honv. miniszteriumhoz nyújtandók be.

— A vásár- és ünnepnapok megtartására vonatkozólag legközelebb Nagy-Szombat városa hozott egy követésreméltó szabályrendeletet, melyszerént: 1. Vasárnapokon s ünnepnapokon az üzletek és kereskedések a város területén csak reggeli 9 óráig tartathatók nyitva. 2. A város területén a nevezett napokon terhelnek, szállítmányoknak, taligákra, vagy szekerekre való fől-szokról lerakása, be- és kiraktározása tilalmaztatik. 3. Minden nyilvános és zajjal összekötött házi munkák teljesítése tilos, az elkerülhetlen munkák pedig csak a rendőri hivatalnál történendő bejelentés után végezhetők. 4. E szabályzatnak megszegése a k. b. t. k. 12. §. rendelkezéséhez képest kihág sként büntetetik. — Hasonló értelmű szabályrendeletek alkotása megyénkben, illetve nagyobb községeinkben is kívánatos volna.

— A tót Matiezt eladják. Mint biztos forrásból értesülünk, a kormány a turóc-szt.-mártoni Matiezt eladatja s evégből az eddigi miniszteri biztos, Velits Ágoston már fől is mentetett állásától. Az intézet vagyonának átadása épen most folyik, melyet a további intézkedésig Lehotzky Lajos, Turóc megye alispánja

— találja ki a nyájas olvasó. Öregkor és koldusbot! Ilyen a jegyző jutalma — nyugdíj mellett. Hát nyugdíj nélkül? Na, már erre megakad az eszem, meg a kalamusom, mely a szolgálatot egészen megtagadja.

Ugyan most nagyon beszélnek a fől-minimum behozataláról, melynek ilyen, vagy amolyan eredménye nagyon kétséges: nem volna-e jobb a jegyzői nyugdíj minimumáról szólni, de úgy, hogy ez realizálható legyen és ezen munkás-osztálynak a létét valóban biztosítsa? Aztán nem kellene-e a vármegyének, az államnak valami elhatározott tenni ebben az ügyben: mert hiszen szabályrendelettel bővíben láttatunk el ugyan, hanem a szegény jegyzők bizony ebből nem fognak megélni. Anyagi segély kell ide; mert a negyven forint, melynek előzetes fizetése, valamint az évi husz forintnak lerovása megállapított, — nem elégséges, sehogysem elégséges a nyugdíj-alap oly megteremtésére, hogy annak áldásait élvezhessék a szerencsétlen helyzetbe jutott jegyzők. Tehát az állam és megye anyagi segélye okvetlenül szükséges.

A tanácskozmányban főlmerült egy megyei közlönynek az egylet részére való megválasztása és ilye,ül a Bars megyei Hirlap elfogadása, melynek községenkénti, vagy kerületenkénti előfizetésének elrendelése némely oldalról melegen ajánlatott.*)

A kör- és községjegyzők gyűlését megelőző napon a közigazgatási bizottság tartotta szokott havi ülést; nem voltam benne, sok a dolgom, s így kénytelen voltam elmaradni, noha, bár e gyűlések iránt annál nagyobb érdekléssel viseltetem, minél inkább szeretnék meggyőződni a közigazgatás eme legutóbbi reformjának hasznosságáról s czélzertességéről.

Ad vocem, reform! Uj esztendőtl kezdve csendőrséget kapunk. A csendőr, de leginkább a „zsandár“

*) Bocsanat! az ehhez főlött megjegyzéseit a t. közlő urnak, elfogadott álláspontunknál fogva mellőzzük. Szerk.

vesz át. A tónemzetiségiek most újra sujtva lesznek, mely előreláthatólag sok keserű kifakadásra fog alkalmas adni részükre; de azt hisszük, a kormányt ez nem fogja visszariasztani, hogy tovább is odaműködjen, miszerint a magyar nemzetiség iránti bujtogatások megszüntjenek. A Matieza pár évvel ezelőtt a nemzetiségi igazgatásoknak központja s a pánszlávok évenkénti találkozója volt, hogy a nemzetiségi igazgatásoknak iskolát emeljenek benne; azonban a kormány, fölismerve az irodalmi czél alatt lappangó politikát, az intézetet 1876-ban konfiskálta s egy miniszteri biztos által kezeltette mindekkoráig.

— Szivarozók figyelmébe. Az eddig 7 krajczárért adott „Yara-szivar“ f. hó 15-től kezdve 4 krajczárossá degradáltak, a 9 krajczáros „Elegante“ Nr. 1 és Nr. 2 speciálitások pedig 5-krajczárossá. Ezen ármérséklés oka onnan ered, hogy a nevezett szivarfajokat eddig nem igen vette a közönség, most tehát tul akar adni az állam az egybehalmozódott készleteken.

— Hatásos szer a hőség ellen. A zárt kelyisgekben nyáron uralkodó, rendkívüli hőség ellen a következő leűtési módszert ajánlják. A mennyezet alá bádógból készült s jéggel töltött ládákat állítsunk minél magasabban, ez által a szoba levegője igen rövid idő alatt le fog hűlni. A ládákat környező levegő ugyanis nehezebb lesz a szoba többi levegőjénél s így a szoba aljára száll le; helyére azonban új légrétegek jutnak a ládákhöz, melyek lehülve ismét alászállanak. Így megy e hűtési folyamat tovább, mindaddig, míg a ládában jég van és a szoba eléggé lehül. A jeges ládáknak az asztalra állítása azonban épen semmit sem ér; tehát egész magasan, a mennyezetig érő állványokra helyezendők a jegesládák. P. H.

— Rövid hírek. — Időjárás: a jövő hétre napossal változó felhős idő várható, helyenként sőtvel; itt-ott zivatar s közben-közben forróbb napok várhatók. — Stefánia trónörökös nővarához a születendő kisdé részére már kiválasztották a felügyelő nőt, ez egy művelt, csi os és megnyert modoru magyar leány, névleg Tomor Gizella okl. tanítónő. — Kü önös almafa van Üchtritz báró böösi kastélyának parkjában, e fa az idén csak egyetlenegy almát hozott, azt is egészen alant, a törzséből hajtotta ki. — Adóügyek a fővárosban: a múlt évben a befizetett adóösszeg kitett 8.774.542 ft 80 krt, adó miatt ckezkváltak 75.361 egyént. — A herezegprimás újabban az esztergomi főegyházmege kaplányai között segélyképen 5000 frtot osztott ki. — A fegyverek jövőre nem iratnak össze, hanem a fegyvertulajdonosok egy erre szolgáló bevallási űrlapot fognak kitölteni, vagy előszóval a fegyverről bevalást tenni. — A vadászati jegyeket jövőre az illetékes adóhivatal szolgáltatja ki; és ugy a vadászati, mint a fegyveradó egyenes adó ezimen fog kivetetni és beszedetni. — A Párizsba ránduló magyarok, száma 140-en, utba ejtették Kossuth nagy hazánkfiát is, kinél szívélyes látogatást tettek. A társaság e hó 12-én érkezett Párizsba, hol fogadtatásuk a francziák részéről nagy kitüntetéssel történt. Tisztelegtek már Hugó Viktornál is. — A kolera oly nagy mérvben dühög keleten, hogy egyes helyeken, reggelenként számos halottat lelnek e terülvén az utcákon. — Szabó József egyetemi rektor, a napokban Selmezbányára utazik, az ottani vidék geológiai tanulmányozása végett. — Mennyi vadhuszt fogyaszt el Budapest? A tavali évben elfogyasztott 227 szarvast és dámvadot, 161 vadlisznót, 967 vadsüldöt és özet, 56.999 nyulat, 4573 fácánt és tuzokot, 724 esászármadarat és szalonkát, 9487 vadludat és foglyot, 16.598 fájjet és fenyvesmadarat: összesen 89.696 drb vadat. — Érdekes

szóra sokaknak föláll a hajuszála s borsózik a hátuk! Pedig ok nélkül; az új esendörök szolid természetű katonák, kiknek semmi közük a politikához; már pedig, ha e téren nem bántanak, más téren pedig személyes vagyönbiztonságunkat eszközlik, miért ne lehetne őket tárt karokkal fogadni. Ezt mi meg is tettük; mert annyi szállás-helyiséget boesájtottunk rendelkezésükre, hogy válogathatnak benne, mint a tót a vadkörteben; biztosítottunk is számunkra hat esendőri s egy szakaszvezetőt. Hát önök ott Léván tisztában vannak már a esendörökkel s laktanyájukkal? Igyekezzenek biztosítani, mert különben elterkesztik őket Kálnára, mint elterték vasutjukat! (? , szerk.)

Hanem szó-ami szó, mégis furesa spekulációznak találom azt, mikor hangoztatják, hogy, ha nem kapnak a esendörök helyet valamely deszignált községben, hát átteendők más községbe. Ejnye, de különös új reform lehet ez a közigazgatásban, ahol egy rendőri intézmény szükségessége volna valamely esendőri laktanya alkalmas voltától tételeztetik föl! Hát a közönség és érdekei — semmi!? Na, bizony akkor legjobb volna valamennyinek Pesten kaszarnyákat építeni s odatenni; mert már az építkezések s laktanyák e helyen legjobbak, s Budapest városa építettne is az egész esendörég számára oly kaszarnyát, melynek mását nem látta még a világ! Akkor talán a Spanga- és Pitéli-féle emberek Budapestról elvonulának szépen a provinciára. Ó, mily fölséges közigazgatási reformi boldogság!

Epen a napokban hallottam, hogy a közoktatás terén egy új, ambuláns-póttanfolyam lépeti életbe. Ez a tanfelügyelők számára van berendezve s annak vezetésével egy, e helyütt is ismeretes tanfelügyelő van megbízva. E hó elején Turócmege tanfelügyelőjét látogatta meg s folytatja utját a fölvidéken.

Korunk az ismeretek terjesztésének vehikuluma.
Nem rendes levelező.

római leleteket találtak a Duna medrében, a szalkki sziget mellett, hol az alacsony vizálláskor a hajók többnyire fonakadtak: a mederben levő régi köveken és téglákon.

Közzgazdaság.

A bor kénezéséről.

Némely borász azt hiszi, hogy nem lehet kénezés nélkül bort kezelni. Pedig ez nem áll, mert a jó bornak semmi szüksége sincsen kénezésre, megtisztul az lefejtések által, vagy megtisztul vízahólyaggal; az új bornak, a mustnak pedig épen ártalmára van, mivel a kén elfojtja, vagy legalább hátráltatja a forrást; már pedig, hogy a mustból jó bor váljék, első és főfeltétel az: hogy a forráson mielőbb és tökéletesen keresztül menjen.

De ha mégis valaki egyszer-másszor szükségesnek tartja a kénezést, először: ne kénezen túlságosan. másodsor: a kénezett bort legalább hat hétig ne boesássa használatra, mivel a kénezett bor, míg egészen el nem párolog belőle a kén, igen ártalmas az egészségre.

Erősen kénezett-e a bor, meg lehet ismerni, ha egy pohárba öntünk és abban egy tyuktojást állni hagyunk 12 óráig. Ha erősen kénezett, akkor a tojás héja szürkés színt kap, mivel a kén rárakodik.

Még biztosabb mód ez: vegyünk a gyógyszerertárból pokolköldatot, ebből egy fél liter borba adjunk 7—8 cseppet és rázzuk össze a bort; ha sötét színt nyer, akkor meg van kénezve, ha pedig egészen megzavarodik, akkor erősen kénezett, mely esetben igen ártalmas a használata.

Irodalom és művészet.

A Magyar általános levelező és házi titkár 3-ik füzeté megjelent. Szerkesztő Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapesten, a nemzeti színház bérházában. Magyar, német, francia és latin czimek ismertettek, azután értekezik a szerző a levelek osztályozásáról. Ezek között legelőbb is a meghívó leveleket ismerteti és hasznokát, különböző hely-levél-mintát hoz; azután ismerteti a születési, házassági, halálhírei jelentéseket tartalmazó leveleket és hasonlatlanul tizenhárom levél-mintát közöl. — Ezen érdekes és hasznos füzet ára 30 kr. — Ugyanezen kiadónál megjelent az „Önigvé“ című, közhasznú műfüzetekben, mely ugy fél, mint egész kötetben, megrendelhető.

A Magyarország és a Nagyvilág képes hetilap legutóbbi száma, a megelőző számokhoz hasonlóan, érdekes tartalommal jelent meg. Méltó és kedves szórakoztatója e lap minden művelt családnak. A lap életrevalóságáról a felolós szerkesztő elismeréses és eddigi jó hírneve kezkeskedik. — Szerkesztők: Borostyáni Nándor és Mikszáth Kálmán. — Előfizetelmi: negydvétre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frttal, Légrády tesvérek kiadóhivatalában, Budapest, Nádor-utca 7. sz.

Nyilttér.*)

Nyilt válaszlevél.

Mélt. gróf Keglevich István urhoz, mint a Barsm. gazd. egyesület érdem-dus elnökéhez.

Méltóságos Gróf úr!

Midőn mult hó 25-én Méltóságodhoz tiszteletteljesen intézett levelemben egyesületünk összes tanítóinak a gazdasági egyesület levelező tagságáról való lemondását jelenteni szerencsém vala, korántsem lertem benne örömet, hogy ezen kötelesség teljesítésére engem, igénytelen, választott kartársaim bizalma. — Annál kevésbé vártam Méltóságodnak nyilt levelét, melnek eredeti kéziratát ma valék szerencsés megkapni s egytul teljes szövegét a „Barsm. Hirlap“ hasábjain is olvasni.

Bár nagyon könnyen megezőfolhatnám Méltóságod majdnem minden állítását, mégsem teszem; nem lehetvén szándékom Méltóságoddal vitát kezdeni, amittől egyáltalán azon öszinte tisztelet és nagybecsülés tart vissza, amelylyel mindenkor Méltóságod magas személye s elvitázhatlan érdemei iránt viseltetem. — Csupán azon állításait bátorodom tiszteletteljesen, és pedig ugy magam, mint összes kartársaim nevében el fog adhatlanok a nyilvánítani, melyek szerént mi t. Szobonya Bertalan ur ellen hirlapok utján polemizáltunk volna, vagy épen a gazd. egyesület ellen korteskedve (!) netáni ellenségei számát növelni igyekeznénk.

Mi nyiltan és öszintén jártunk el ez ügyben ugy, amint Méltóságod értésére adni volt szerencsém; ezen kívül és fölül mitsem tettünk.

Midőn Méltóságod eléggé kiméletlen hangon tartott nyilt levelét sajnálkozva vevém tudomásul, mely tisztelettel maradtam.

Verebélyen, 1883. júliushó 9-én.

Gerley Mátyás,

egyesületi jegyző és képviselő.

Reflexió

a bars megyei gazd. egyesület elnökének, a „Bars megyei Hirlap“ legutóbbi számában közölt nyilt levelére.

Olvasva a „Bars megyei Hirlap“ legutóbbi számában a gazd. egyesület elnökének, „Léva s vidéke rom. kath. tanítók együletének“ jegyzőjéhez intézett nyilt levelét, annak pikáns tartalmára vonatkozólag a tanítók részéről, szükségesnek látjuk néhány megjegyzést közrebocsajtani.

A nevezett egyesület elnöke sorai elején ugyanis

*) E rovat tartalmáért nem felel a Szerk.

végre valahára nézetet vall a gazd. egyt. titkára s a megyei tanítótság között fölmerült polemia fölött s dicérettel legyen mondvá, a tanítók előnyére; amennyiben nézete nem azonosul a titkár szerencsétlen észjárásával.

Másrészt azonban a tanítók eljárását is helyteleníti, mint kik — ahelyett, hogy elégtételért a kellő fórumhoz, vagyis az elnökséghez fordulak volna, — a gazd. egylet, a községek s önmaguk kárára, saját felelősségükre, merő személyeskedéssel akarták ez ügyet tisztázni.

Erre nézve már meg kell jegyeznünk, miszerint ez nem egészen így történt. Mert amennyiben azon tanítók, kik a titkár gorombaságai folytán a sérelmet lapok utján igyekeztek visszarokolni, ugyanakkor az elnökséghez írásban beküldött lemondásukkal már felhívták a figyelmet erre. Vajjon a gazd. egylet, a községek s a tanítók érdekében nem lett volna-e helyesebb: ha az elnökség egy, elégtételül szolgáló nyilatkozattal ez ügyet akkor beültotta volna? Ehelyett azonban az elnökség bevárta, míg a titkár méginkább vérszemet kapott s a tanítókról mindinkább sértőbben s kicsinylőleg nyilatkozott, ugy annyira, hogy fölháborodván az önértetes tanítók nagy többsége, kénytelenek voltak testületileg, vagyis egyletileg lemondani a levelező-tagságról. Hogy azonban ehhez korteskedésre lett volna szükség, no ennyire már nem kiskoru Barsmege tanítótsága. Avagy talán azt sem fogják a tanítók sértésnek venni, mikor a titkár, Popellár Ambrus tanítóhoz újabban írt levelében így szól: „tisztelt a kivételeknek, kik kötelességüknek megfelelnek s megérdemlik e szép címet: néptanító“? Hát eszerint kötelességüknek megfelelő tanítók Barsmegebe csak ugy kivételkép akadnak? No, ez már mégis malicziózus, vakmerő egy állítás! Ilyenre nem egy avatatlan egyén, de sem a királyi, sem az egyházi tanfelügyelők nem egyhamar szánják el magukat. Pedig ezen sértő nyilatkozat a titkár sajátkezőleg írt leveléből olvastatott föl a „Léva és vidéke rom. kath. tanító-egylet“ közülésén, hol is e levél a titkárnak színtén a nevezett tanítóval való külön polemijája tárgyában, mint igazolvány lett előterjesztve. Ilyen s hasonló sértegetések vittek rá a tanítókat minden korteskedés nélkül, a levelező-tagságról lemondani: igen téves tehát a nézet, hogy a tanítók korteskedtek. Mi pedig, kik talán előbb mondunk le a tagságról, korántsem tettük ezt azon czélból, hogy másokat is magunk után vonjunk, annál kevésbbé pedig azért, hogy talán óhajtottuk volna, hogy a gazd. egylet miattunk vesztse el ama fényes csilagot, mely Barsmege ökonomijája egén tündökök. Mi minden hirtelenkedés nélkül, csupán azon meggyőződés folytán mondunk le, miszerint ily öntelt, hatalmaskodó s másokat kicsinylő egyénnel egy ügyet szolgálni nemcsak haláttal s megalázó dolog, hanem lehetetlen is.

Az elnöki levél ana kijelentésére pedig, hogy hiszen mi, tanítók, tulajdonképen az egyletnek soha sem voltunk tagjai, bátorokunk kérdeni, hogy mire való volt hát az az elnöki aláírással kiállított kinevező okmány, melyet minden egyes tanítóknak, mint levelező tagnak nevére kiállítva megküldtek? Avagy az egylet alapszabályaiban nincs-e levelező tagokról említés téve s ha vannak ily tagok, míg azok töröltetnek, vagy önként le nem mondanak, megszűnt-e a tagság? Ugy hisszük nem, s ekkor mi tanítók mégis csak tagjai voltunk az egyletnek. Vagy miként jutottunk hát hozzá a levelező tagok gyönyörű honoráriumához: az egész halom gorombaság élvezetéhez? Hogy mennyiben nem felelték meg a levelező-tagok a beléjük helyezett reménynek, erre nézve a kritika talán kissé korai is volt. Mert: először a tanítóknak egyéb dolgok is van, mint csak a titkár rendelkezésére állani; másodsor, ha a megye tanítótsága egyszerre küldi az értesítéseket, talán csak nem fogná a havi értesítőt pusztán ezzel kitölteni?.. harmadsor, ha a közjó érdekében valami nevezetesebb ok kívánandotta volna, hihetőleg nógatás és gorombaság nélkül is fogtak volna tollat a tanítók. — Különösen azok, kiket konceztusukért még nem méltóztatott a titkárnak az értesítőben nyilvánosan megleczkéztetni, avagy azok, kiket neki sikerült már az írói magaslatra emelni. (?)

Más helyt pedig önkéntes kilépésünk után a gazd. egyeslet elnöke „emelt hangon“ mondja, hogy most már mi — tanítók nem is lehetünk tagjai az egyletnek, míg ő annak elnöke lesz. Az elnök e naiv ediktuma teljesen egyenlő hangzásu ezzel: „ha nem jöttök, nem is kelletek.“ Mindazáltal mi bátrak vagyunk azon eshetőséget fölhozni, hogy talán azok az ex-levelező tagok, „más tagság utján“ lehetnek még az egyeslet tagjai. Vagy talán az elnöki s titkári méltóság mindenható hatalma ezen irányba is ukázt boesájt a nagy fontos-sággal bíró választmányunk mihezvartás végett?!

Ez irányban a hatalomnak érvényre juttatásával, ugy hisszük, senki sem fog szerezni nimbuszt.

Végül, hogy az elnök a tanítók lemondását „sajnálkozás nélkül veszi tudomásul“ ezt az ügyn-k csaknem befejezésénél fölséges is volt fölemlitenie; hisz elnézve, elhallgatva a titkárnak most már utólag „mégis helytelenített“ rugaszkodásait, az elnökség már előre tudtul adta ezt akkor, midőn még mindjárt a kezdetén nem vetette végét e kellemetlen ügynek.

Miből kifolyólag, ha a gazdaságat ügye s a közjó, — mint fölemlítve volt — ezáltal szenvedne, ez nem a védekező, hanem a támadó félnek lesz fölroható.

Léván, 1883. július 11-en.

Svarba József, Richter Ferencz, Hliva János, Jaross Ferencz, Babusik István.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Holló Sándor.

Arverési hirdetményi kivonat.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a lévai kir. bíróság 2559/1882. számu végzésével Leváti Márton lévai lakos javára Vida András és társai vámosladányi lakosok ellen 300 frt tőke és jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 474 frt. 60 kr-ra becsült gazd. eszközök, szoba-butor, ágynemű, 4 ló, 2 üsző, 1 tehén, 4 sertés, egy számos gabona- és szalmából álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek az 1475. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis V. Ladányban Vida András és Lajos, egy Palásti Jónásnál leendő eszközlésére 1883. évi július hó 19-ik napjának reggeli 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok az árverésen az 1881. évi 60. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladottni fognak.

Együttal közvétetik, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbségi joggal bírnak, elsőbbségi igényeiket, az árverés megkezdése előtt, alulírt végrehajtónál anyival inkább bejelentsék, mert különben a joghátrány őket terhelendi.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi 60. t. cz. 108. §-ában megalapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Léván, 1883. évi július hó 10.

HARTYÁNSZKY BÉLA,
kir. bir. végrehajtó

181.

182 10-6.

ROBEY & COMPANY.

BUDAPESTEN, IX. kerület, Üllői ut. 35. szám alatt.

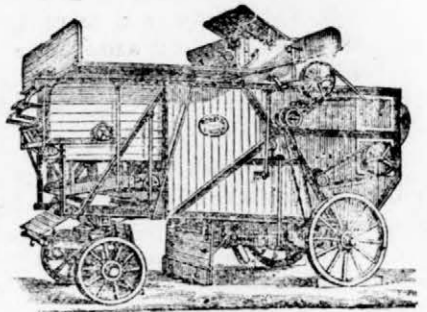

ajánlják országszerte legjobbnak ismert

tűzanyagot megtakarító szén-, fa- és szalmafűtésre berendezett

gőzmozdonyait,

felülmulhatlan és bármely időjárás viszontagságainak legjobban melő egfel

vasgerendás cséplőgépeiket

szabadalmazott magán etetőzerkezettel vagy a nélkül.

Árjegyzékek egy Magyarország elsőrendű uradalmi- és gazdától származó s gőzcséplő készleteink rendkívüli nagy munkaképességéről és utólérhetetlen tartósságáról szóló bizonyítványokat tartalmazó legújabb kiadványunkat, kívánatra bérmentve küldjük.

Ruston, Proctor és társa

BUDAPEST, Nádor-utca, 39. és 41. szám,

ajánlják a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozdonyait

fa- és szénfűtésre,

szab. szamafűtő gőzmozdonyait,

gőzcséplőgépeiket

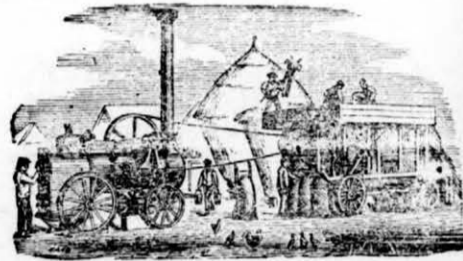
dobmentő és üszegtisztító előkészüléssel, 183. 10-5.

HOFFHERR féle

egyszerű és

tisztító cséplőkészleteket

járgányhajtásra.

Árjegyzékek

bérmentve küldetnek.

**Minek PESTRE ?
Minek BÉCSBE ?**

mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre.

HOWE, ANGER, SINGER, WEHLER & WILSON-

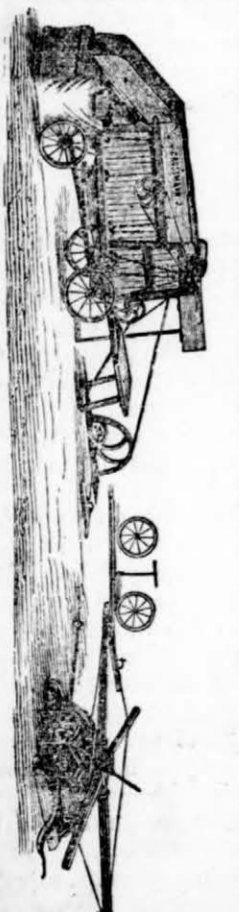
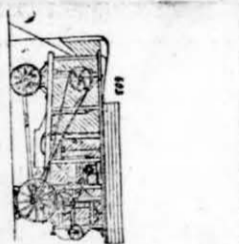
GÉPET

5 évi jótállás mellett kapni.

Családi célokra 5 évi jótállásom mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Öreg gépek becsérletnek, vagy igazítottak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA kereskedésében
Léván.

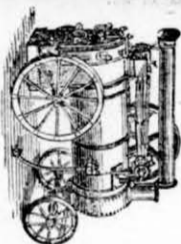
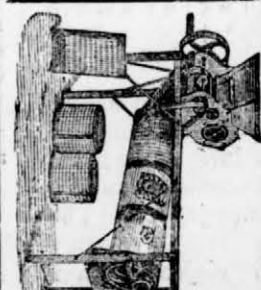

Szíves megkeresésért vagy gyártelepünk meglátogatására tisztelettel felkérjük.

**ELŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
BUDAPESTEN.**

Grossmann és Rauschenbach

Ransomes, Head és Jefferies
GROSSMANN J.
BUDAPESTEN

181. 9-8.

KRONDORFI

Savanyu-Kút

„STEFANIA

Koronaherczegnő forrás”

Trieszt 1882
arany érem.

Szénsavdus természetes égv. asztali viz, hathatósan bizonyult a légzési szervek és gyomor bántalmainál

Kutvállalat **Kahi és társa** Krondorfban
Carlsbad mellett.

Főraktár Budapesten: Emmerling és Rabschnál (ezelőtt Radoczay és Bányay) Korona herczeg-utca 11. sz., a fűszer-, csemege- és nagybani ásványviz kereskedésben. Árjegyzékek kívánatra bérmentve. Mindennemű megrendelések legpontosabban eszközöltenek. 186. 10-7.

Cséplőgépeket, (kézi és erőhajtásra, szalmarázóval, rostával és tisztító készülékkel) valamint

Járgányműveket, (1—6 lóerőre) szilárdan és szállításra alkalmasan készit, — s az elismert kitűnő szerkezetért és munkaképességért kezelve, — olcsó áron szállit 187. 15-14.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA,

Bécs II. Praterstrasse Nr. 66.

A gyár (Frankfurt a. M) több — mint 100 éremmel és oklevéllel van kitüntetve majd minden államból.

Az általunk Magyarországra szállított **Cséplőgép-készletekről** több száz bizonyít ványnyal, — valamint részletes leirással és az árak jelzésével illusztrált **árjegyzékek** kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Alkalmas ügynökök elfogadtatnak. — Viszontelárusítóknak magas rabbat engedtetik.